

UPPTÄCK NATUREN I STOCKHOLMS LÄN!

25 SEPTEMBER - 8 DECEMBER 2019

www.utinaturen.nu

ONSDAG 25 SEPTEMBER ●

Nackareservaten barnvagn

Här finns natur av alla sorter så passa på och lär dig lite mer innan ungarna börjar fråga!

Helena Klangemo leder turen från Bagarmossen till Björk-hagen och lär ut om det ni stöter på och om värdet av naturkontakt – för såväl stora som små.

Samling kl 11.00 utanför T-bana Bagarmossen, avslut vid Björk-hagens T-bana.

Ca 5 km, 3 timmar

SÖNDAG 29 SEPTEMBER ◆

20 år sen #tyrestabranden

Skogar kan se olika ut beroende på historik. Peder Curman tar dig med på långvandring med start i naturreservatet Tyresta in i nationalparken genom urskogen över det område som härjades av storbranden 1999.

Idag en miljö helt olik den övriga skogen!

Samling kl 9.30 vid busshållplats Nyfors, avslut i Tyresta by. Lång och delvis krävande tur. Ta med matsäck för två raster och ha bra på fötterna

Ca 14 km, 6 timmar

TORSDAG 3 OKTOBER ◆

Swedish Nature and Stockholm Royal National City Park

Take a guided tour of the Stockholm's Royal National City Park with nature guide Robert O'Dwyer. Get to know about Swedish nature and history and the Swedes love for their nature.

For tourists, English speaking students, researchers and people with a general interest in nature. No pre-registration. Start at 16.00 metrostation Universitetet.

About 4 km, 2 hours

- lättgången tur i lugnt tempo
- ◆ terränggående, snabbare tur
- ◆ mer krävande tur

SÖNDAG 6 OKTOBER ◆

Bockåns dalgång vid Lida

Lida Friluftsgård ligger vackert invid sjön Getaren vars främsta tillflöde är Bockån vilken i sin tur rinner från den lilla sjön Bysjön högre upp i skogen.

Bosse Ljungberg tar dig på en tur genom skogarna längs åns dalgång genom marker med höga naturvärden och ett stort antal nyckelbiotoper. Området är kuperat och branta uppför-backar ingår i turen.

Samling kl 10.45 Lida Friluftsgård (buss 721 från Tullinge stn södra, läge F kl 10.18*).

Ca 4 km, 3 timmar

SÖNDAG 13 OKTOBER ◆

Bolinderberget, Mälarsstrand och Slammertorp

Gör en höstutflykt tillsammans med Helena Klangemo till norra delen av Görvalns naturreservat.

Vandra i skogsmarkerna och spana efter meståg, gå längs sjöstranden och upplev Mälaren, följ grusvägen i det gamla kulturlandskapet och se hur långt hösten framskridit. Och så får du (äntligen?) veta varför här finns så många manshöga trästubbar.

Samling kl 11.00 vid utgången från Kallhälls pendeltågstation.

Ca 3 km, 3 timmar

Ingen avgift



Vi är en del av Kungliga nationalstadsparken

LÖRDAG 19 OKTOBER ●

Nature walk once again

Take a guided tour of the Stockholm's Royal National City Park with nature guide Robert O'Dwyer. Get to know about Swedish nature and history and the Swedes love for their nature.

For tourists, English speaking students, researchers and people with a general interest in nature. No pre-registration. Bring some fika

Start at 11.00 metrostation Universitetet.

About 4 km, 3 hours

SÖNDAG 20 OKTOBER ◆

Bland runsten och ek

I Hansta naturreservat finns såväl gammal, urskogsliknande barrskog som kulturpräglade lundar med hassel och flerhundraåriga ekar och ett berg uppkallat efter Astrid Lindgren.

Helena Klangemo guidar och berättar mer om naturrikedomen och de kulturhistoriska spåren. Samling kl 11.00 T-bana Akalla, uppgång Sveaborgsgatan.

Ca 4 km, 3 timmar

SÖNDAG 27 OKTOBER ◆

Gullringskärret

Anna Petri guidar genom tät, nästan urskogsliknande skog i "Haninges egen regnskog". Manshög strutbräken kantar den lilla bäcken och tack vare kalkförande källor finns här sällsynta starrarter och mossor samt ovanligt många arter av de märkliga svamparna jordstjärnor.

Vad som under denna tur faktiskt kommer att upptäckas av allt detta beror på hur hösten utvecklats sig.

Samling kl 10.30 Västerhaninge stn.

Ca 4 km 3 timmar
Ingen avgift

TISDAG 29 OKTOBER HÖSTLOV

Få närkontakt med getter

Industrijordbruk och -skogsbruk har i snabb takt omvandlat stora delar av våra landskap och vår natur till ökenartad monokultur där varken blommor, insekter eller fåglar kan överleva och där klimatet går åt h-l-v-te.

Men det finns alternativ, det är möjligt att göra motstånd. Följ med Helena Klangemo på en tur i Långängen-Elfviks naturreservat på Lidingö där markerna betas av hästar, får, kor och getter och den biologiska mångfalden närmast exploderar.

Samling kl 12.00 busshpl Toppmurklevägen (buss 201 från Ropsten, läge B kl 11.47*)

Ca 3 km, 3 timmar

Som alltid fritt under 18 år

Storstockholms naturguider

www.utinaturen.nu



Naturskyddsföreningen
Stockholms län

Att delta kostar (om inte annat anges) 100 kr, 80 kr för medlem i Naturskyddsföreningen och under 18 år fritt. Swishkonto: 123 115 22 22

Våra guider är universitetsutbildade biogeovetare, biologer eller motsvarande, och auktoriserade av Stockholm Visitors Board (Visit Stockholm).

Vandringarna genomförs i alla väder, ingen föränmälan behövs.

Ta med matsäck/fika för turen över 2 timmar

*) Kan ändras. Kontrollera tiden med SLs trafikinformation: <http://sl.se/>

Kontaktperson:
Maria Bergström
070-638 0712
mejl: maria.bergstrom@naturskyddsforeningen.se

Nu aktuella guidningar genomförs i samarbete med Järfälla och Haninge kommuner, Tyresta nationalpark, Länsstyrelsen i Stockholms län samt Studieförbundet.

Studieförbundet



Länsstyrelsen
Stockholm

Fler tips och aktuell information på:

www.utinaturen.nu

Foto: Maria Bergström

Upplev Stockholmsnaturen med Storstockholms naturguider

25 SEPTEMBER - 8 DECEMBER 2019

SÖNDAG 3 NOVEMBER ●

Jakten på elementen

Det Periodiska Systemet fyller 150 år i år, och dess tillkomst berodde till stor del på de grundämnesupptäckter som gjordes i mineral från Ytterby gruva på Resarö i Vaxholm. Totalt räknas Ytterby som första fyndort för minst åtta grundämnen!!!

Vad har dessa upptäckter för betydelse idag och finns det nya upptäckter att göra? Följ med Jan Holmbäck på en kemi- och naturvandring över Resarös skog och trädgårdar upp till Isterbergets topp och Ytterby gruva. Samling kl 12.15 vid busshpl Ytterby (blåbuss 670 fr Danderyds sjukhus, läge F, kl 11.46* till Engarn, byte till buss 682 mot Överby).

Möjligt att ta Waxholmsbåten tillbaka till Stockholm, SLs 30-dagarskort gäller (båten går kl 15.30 från Ytterby brygga)

Ca 3 km, 3 timmar

SÖNDAG 10 NOVEMBER ◆

Från Koffsan till Gåseborg

Vandra med Peder Curman längs Mälaren i Görvalns naturreservat. Turen går till den lilla ön Koffsan där Linné steg iland en gång, till ekbjässarna i Hummelmora hage och upp till fornborgen Gåseborg med vidsträckt utsikt över Mälaren. Samling kl 10.00 vid busshpl Rågången i Viksjö (buss 564H från Jakobsbergs centrum läge G, kl 9.28).

Avslut busshpl Sandviksskolan.
Ca 5 km, 4 timmar
Ingen avgift

SÖNDAG 17 NOVEMBER ●

Istidsspår och klimat

Kyrksjölöten i Bromma är en historisk lokal för att studera inlandsisens spår. Områdets deGeermoräner är klassade som riksintressanta och stora flyttblock ligger kvarlämnade efter inlandsisens avsmältning för ca 10 000 år sedan.

Varför är dessa steniga moränryggar så intressanta att de utnämnts till riksintresse och vad skiljer egentligen forntida klimatvariationer från nutidens?

Följ med Margareta Lysell på en vandring med istidsperspektiv och klimatkoppling.

Samling kl 11.00 vid T-bana Åkeshov, uppgång Åkeshovshallen.

Ca 3 km, 2½-3 timmar

SÖNDAG 24 NOVEMBER ◆

Naturen på Svärdsö

Följ med Ronny Fors på en tur i ett av Nackas mer okända naturreservat, Svärdsö i Saltsjöbaden, mellan Solsidan och Älgö.

Barrskog med urgamla tallar dominerar, men partier av ädla lövträd som ek, lind och ask finns här och var i den bergiga terrängen.

Så här års passar det bra att titta på mossor och här finns mycket att se, såväl vanliga arter som husmossa och kammosa men också mer ovanliga, kalkgynnade arter som klockmossa och blek stjärnmossa.

Samling kl 11.05 busshållplats Svärdsön (buss 25B från Slussen läge A kl 10.05* till Henriksdal vidare med Saltsjöbanan till Saltsjöbadens station och därifrån buss 458 mot Älgö).

Ca 3 km, 3¼ timmar

SÖNDAG 1 DECEMBER ●

Den gröna ön Långhomen

På vintern är naturen vit – om klimat och väder vill – det gäller också denna ö med sin särskilda historia.

Anna Petri leder vandringen över straffångarnas gamla marker, där kattuggla ännu häckar, där valkasken finns och där naturens förmåga att omvandla illaluktande skit till bästa tänkbara mylla just ligger bakom öns extranamn – den gröna ön. Samling kl 13.00 vid Suckarnas bro (Långholmsbron).

Ca 2½ km, 2 timmar



Vi är en del av Kungliga nationalstadsparken

SÖNDAG 8 DECEMBER ◆

Från Haga till Ulriksdal

Följ med på en baklänges tidsresa från Gustavs engelska park till Jakob de la Gardies barockvariant, längs Brunnsvikens stränder, genom skog och över öppna marker fram till Igelbäcken och slottets trädgård.

En vinterpromenad med Helena Klangemo i ett ganska raskt tempo för att hålla värmen. Exakt hur turen går och vad som kommer att vara synligt beror på snöförhållandena – vi väljer så lättframkomligt som möjligt. Samling kl 10.05 busshpl Haga Södra. Avslut Ulriksdals slott

Ca 6 km, 3 timmar

- lättgången tur i lugnt tempo
- ◆ terränggående, snabbare tur
- ◆ mer krävande tur

Att delta kostar (om inte annat angetts) 100 kr, medlem i Naturskyddsföreningen 80 kr, under 18 år fritt. Vandringarna genomförs i alla väder - ingen föranmälan behövs!

Ta med matsäck/fika för turerna över 2 timmar.

Våra guider är universitetsutbildade biogeovetare, biologer eller motsvarande, och auktoriserade av Stockholm Visitors Board (Visit Stockholm), någon gång tar vi också in duktiga gästguider.

*) Kan ändras, kontrollera tiden med SLs trafikinformation: <http://sl.se/>

Nu aktuella guidningar genomförs i samarbete med Järfälla och Haninge kommuner, Tyresta nationalpark, Länsstyrelsen i Stockholms län samt Studieförbundet.

Studieförbundet



Länsstyrelsen Stockholm

Storstockholms naturguider
www.utinaturen.nu



Naturskyddsföreningen Stockholm län

KONTAKTPERSON
Maria Bergström
070-638 0712

Foto: Maria Bergström

